

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **M. Č.,** proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje,** se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6. 2015, čj. 1987/DS/2015, JID:75724/2015/KUUK/Bre, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 12. 2016, čj. 75 A 16/2015-42,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 12. 2016, čj. 75 A 16/2015-42, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města Teplice, odbor správních činností – oddělení přestupků, uznal žalobce rozhodnutím ze dne 9. 1. 2015 vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a uložil mu pokutu ve výši 2 500 Kč a povinnost zaplatit náhradu nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč. Přestupku se žalobce dopustil tím, že v obci, kde je povolena nejvyšší rychlost jízdy 50 km/h, jel rychlostí 81 km/h.

[2] Žalobce se odvolal ke Krajskému úřadu Ústeckého kraje, který odvolání zamítl rozhodnutím uvedeným v záhlaví.

[3] Žalobce proto podal ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem žalobu, ve které se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného. Krajský soud žalobci vyhověl, rozhodnutí žalovaného zrušil pro vadu řízení a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Vada spočívala v nesprávném způsobu, kterým bylo doručováno rozhodnutí magistrátu. Soud vycházel z následujících okolností: magistrát zaslal žalobci předvolání k ústnímu jednání poté, co žalobce podal odpor proti příkazu o uložení pokuty za přestupek. Pošta při doručování zásilky nezastihla žalobce na adrese jeho trvalého pobytu; vyzvala jej proto k vyzvednutí zásilky a poučila jej o následcích jejího nevyzvednutí. Předvolání bylo na poště připraveno k vyzvednutí od 15. 12. 2014, ale žalobce si jej v zákonné lhůtě 10 dní nevyzvedl. Pošta poté nepostupovala podle § 23 odst. 4 správního řádu a nevložila zásilku do žalobcovy domovní schránky (ačkoliv magistrát tuto možnost nevyloučil), ale vrátila ji dne 30. 12. 2014 zpět odesílateli s uvedením důvodu „nevyžádáno – zpět“. Proto magistrát uplatnil fikci doručení podle § 24 odst. 1 správního řádu a poté proběhlo o přestupku ústní jednání v nepřítomnosti obviněného, jehož výsledkem bylo rozhodnutí magistrátu uvedené výše.

[4] Krajský soud shledal jako nesprávný postup poštovního doručovatele, který po marném uplynutí úložní doby nevložil zásilku do domovní schránky, aniž řádně zdůvodnil nemožnost vložení. Ačkoli při fikci doručení nemá vložení písemnosti do schránky vliv na okamžik doručení, nelze tento úkon dle názoru krajského soudu považovat pouze za fakultativní. Umožňuje totiž adresátovi písemnost převzít a seznámit se s ní alespoň dodatečně. Svůj názor podpořil krajský soud odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, čj. 3 As 58/2013-46, a ze dne 31. 3. 2015, čj. 2 As 165/2014-27, dle kterých je následné vhození do schránky nutnou podmínkou účinnosti fikce doručení, jinak by institut uložení zásilky ztrácel smysl. Výjimkou je situace, kdy vhození do schránky není možné nebo by mohlo být na újmu účastníku správního řízení, což však musí správní orgán prokázat.

II. Shrnutí argumentů v kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[5] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. z důvodu nesprávného posouzení právní otázky. Námitka se vztahovala k jedinému důvodu, pro který krajský soud vyhověl žalobci, tedy že pro účinnost fikce doručení podle § 24 odst. 1 správního řádu je nutné následně vhodit písemnost do schránky adresáta. Stěžovatel poukázal na nedávný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2016, čj. 3 As 241/2014-41, ze kterého naopak vyplývá, že pro účinnost fikce doručení není vhození uložené zásilky do schránky adresáta podstatné.

[6] Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Krajský soud ve věci vycházel z rozsudků Nejvyššího správního soudu, které mu v době rozhodování byly dostupné. Otázku, zda je následné vložení zásilky do domovní

schránky adresáta nutné pro účinnost fikce doručení, ve stejné době projednával Nejvyšší správní soud v rozšířeném senátu, který o ní rozhodl dne 20. 12. 2016.

[10] V tomto rozsudku dospěl Nejvyšší správní soud k názoru, že povinnost vhodit zásilku do schránky adresáta má za účel pouze zvýšit komfort adresátů. Uvedl také: „v*zhledem k tomu, že realizace* (této povinnosti) *je vázána na řadu podmínek, nelze při jejím nesplnění dovozovat to, že by doručení fikcí nenastalo*". Je proti veřejnému zájmu, aby účastníci nedůvodně protahovali řízení tím, že si ať záměrně, či nedbalostně nekontrolují své schránky, což v tomto případě také vyplývá ze spisu (žalobce v žalobě uvedl, že se výzva k vyzvednutí zásilky mohla ztratit mezi nevyžádanými reklamními letáky). Fikce doručení je jako zásah do práva na spravedlivý proces podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod v této věci přiměřená, neboť zde nebyly objektivní důvody, pro které si žalobce bez svého zavinění nemohl zásilku vyzvednout.

[11] Názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu podporuje i veřejný ochránce práv ve stanovisku ze dne 25. 4. 2013, sp. zn. 4807/2012/VOP/MK, a také důvodová zpráva k novelizaci právní úpravy doručování v občanském soudním řádu provedené zákonem č. 7/2009 Sb. Podle ní vhození písemnosti do schránky po marném uplynutí úložní lhůty nemá žádné právní účinky, jedná se pouze o změkčující institut fikce doručení. Ačkoli novelizace byla původně zamýšlena jen pro doručování v občanském soudním řízení (resp. i soudním řízení správním), byla posléze přijata i pro řízení správní. Podpůrným argumentem svědčícím o správnosti přijatého závěru tak bylo pro rozšířený senát i to, že civilistická judikatura i doktrína vykládají fikci doručení v občanském soudním řádu obdobným způsobem; je přitom žádoucí, aby totožné procesní instituty byly vykládány pokud možno stejně.

[12] Z výše uvedeného vyplývá, že fikce doručení nastala bez ohledu na skutečnost, že doručovatel nevhodil písemnost po marném uplynutí úložní lhůty do žalobcovy schránky. Předvolání k ústnímu jednání tedy bylo žalobci doručeno řádně a jeho procesní práva mu nebyla upřena.

[13] Je pochopitelné, že se krajský soud v době rozhodování neseznámil s novým rozhodnutím Nejvyššího správního soudu. Přesto je třeba toto rozhodnutí respektovat a použít je i v tomto případě.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm bude soud vázán vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[15] Krajský soud v novém rozhodnutí rovněž rozhodne o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2017

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu